

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11175 - L'Etimologia: Fonaments de la Investigació Lexicogràfica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	11175 - L'Etimologia: Fonaments de la Investigació Lexicogràfica
Crèdits	1 de presencials (25 hores) 4 de no presencials (100 hores) 5 de totals (125 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Antonia Fornés Pallicer mafornes@uib.es	12:00h	13:00h	Dimecres	01/10/2014	24/06/2015	BD06

Contextualització

L'assignatura pretén introduir l'alumnat en els fonaments de la disciplina etimològica i proporcionar-li els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a la investigació lexicogràfica. L'estudiant ha d'aconseguir, així mateix, conèixer i manejar els diferents instruments, especialment diccionaris etimològics i històrics, i poder establir la història de les paraules.

Requisits

Competències

Específiques

- * 1. - Capacitat per localitzar i manejar les fonts bibliogràfiques especialitzades de i sobre Filologia, ja en l'àmbit de la literatura, ja de la lingüística..
- * 6. - Coneixement de les línies d'evolució dels fenòmens lingüístics o literaris al llarg de la història, situant-los en el seu context cultural i temporal..
- * 8. - Capacitat per reconèixer diferents models d'explicació historicocrítica dels textos des de les disciplines pròpies de la Filologia, argumentar la seva validesa i conèixer les diferents possibilitats ecdòtiques i l'ús d'un aparat crític adequat..
- * 9. - Capacitat per reconèixer diferents models d'explicació historicocrítica dels textos des de disciplines auxiliars procedents d'altres ciències principalment humanístiques..

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11175 - L'Etimologia: Fonaments de la Investigació Lexicogràfica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- * 10. - Capacitat per resumir i comentar la informació que pot obtenir-se de diferents fonts especialitzades valorant aspectes relatius als plantejaments crítics de què es parteix, les fonts i mètodes utilitzats i les conclusions a les quals s'arriba..
- * 11. - Capacitat per proposar hipòtesis de treball en la investigació sobre algunes de les matèries incloses en el màster, comptant amb els recursos metodològics de les diferents teories lingüístiques o literàries contemporànies..

Genèriques

- * 1. - Adquisició de coneixements teoricopràctics de nivell de postgrau de les diferents disciplines filològiques, del camp de la literatura o de la lingüística i les llengües modernes..
- * 2. - Capacitat per interpretar, comentar i valorar textos a partir d'una anàlisi lingüística o literària i cultural..
- * 3. - Capacitat per localitzar, comprendre i interpretar informació especialitzada en un camp d'estudi concret de la Filologia..
- * 4. - Adquisició de les metodologies necessàries per a l'anàlisi dels fenòmens literaris i culturals o lingüístics des de paràmetres interdisciplinaris..
- * 5. - Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements..
- * 6. - Capacitat per identificar problemes relacionats amb els coneixements adquirits i reconèixer possibles àmbits d'investigació en la disciplina estudiada..
- * 7. - Capacitat per assolir i aplicar de forma crítica els mètodes i eines d'anàlisi propis de la investigació lingüística i literària..
- * 8. - Capacitat per adquirir i aplicar els recursos metodològics per a l'elaboració del treball acadèmic en l'àmbit filològic..
- * 9. - Que els estudiants sàpiguen comunicar els seus coneixements i les raons darreres en què es sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats..
- * 10. - Capacitat per sintetitzar resultats d'investigacions i elaborar textos i aportacions científiques en publicacions especialitzades de l'àmbit lingüístic o literari..
- * 11. - Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis o multidisciplinaris relacionats amb la seva àrea d'estudi..
- * 12. - Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin una formació continuada que haurà de ser sobretot autodirigida o autònoma..

Transversals

- * Bàsiques * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant haurà d'assolir en finalitzar el màster a la següent adreça: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. Introducció
 - 1.1. Concepte i límits de l'etimologia
 - 1.2. Relació amb altres disciplines

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11175 - L'Etimologia: Fonaments de la Investigació Lexicogràfica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

1.3. Instrumenta etymologica

Tema 2. Història de la investigació etimològica

- 2.1. Teories etimològiques
- 2.2. Origen i desenvolupament de la ciència etimològica
 - 2.2.1. De l'Antiguitat al segle XIX
 - 2.2.2. El segle XIX
 - 2.2.3. El segle XX

Tema 3. Elements que conformen la història de les paraules

- 3.1. Derivats procedents d'un ètim en l'àmbit d'una mateixa llengua
 - 3.1.1. Formes patrimonials
 - 3.1.2. Els cultismes
- 3.2. Derivats procedents d'un ètim d'una altra llengua
 - 3.2.1. Adstrat
 - 3.2.2. Substrat
 - 3.2.3. Superstrat
- 3.3. Derivats sense ètim
 - 3.3.1. Onomatopeia
 - 3.3.2. Acrònims
 - 3.3.3. Etimologia popular

Tema 4. Etimologia i gramàtica històrica. Fenòmens més importants en l'evolució del llatí a les llengües romàniques

Tema 5. Etimologia i semàntica històrica. Factors del canvi lèxic

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	Exposició per part de la professora dels continguts teòrics de l'assignatura.	8
Seminaris i tallers		Grup mitjà (M)	Exposició a classe dels treballs i/o lectures realitzats pels alumnes.	4
Classes pràctiques		Grup gran (G)	Aplicació dels coneixements teòrics a la pràctica: establiments de l'etimologia de les paraules, de l'evolució fonètica, evolució semàntica, etc.	7
Tutories ECTS		Grup petit (P)	Resolució de dubtes. Assessorament en l'elaboració dels treballs.	4
Avaluació		Grup gran (G)	Examen.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11175 - L'etimologia: Fonaments de la Investigació Lexicogràfica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual		Estudi.	40
Estudi i treball autònom individual		Preparació de seminaris i treballs per exposar i entregar.	30
Estudi i treball autònom individual		Lectures complementàries.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Seminaris i tallers

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Exposició a classe dels treballs i/o lectures realitzats pels alumnes.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	70%

Avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Examen.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

COROMINAS, J., *Diccionario crítico etimológico de la lengua castellana*, 4 vols., Madrid 1954-1957.
COROMINAS, J., *Breve diccionario etimológico de la lengua castellana*, Madrid 197443.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11175 - L'Etimologia: Fonaments de la Investigació Lexicogràfica
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

COROMINAS, J. - GULSOY, J. - CAHNER, M., *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, Barcelona 1980-1991, 9 vols.

COROMINAS, J. - PASCUAL, J.A., *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*, 6 vols., Madrid 19872 (1ª ed. I-V 1980) - 1991 (VI). PISANI, V., *L'etimologia. Storia, questioni, metodo*, Brescia 1967 (2a ed.).

ROHLFS, G., *Estudios sobre el léxico románico* [reelaboración parcial de M. Alvar; ed. conjunta revisada y aumentada], Madrid 1979.

ZAMBONI, A., *La etimología* [trad. P. García Mouton de Bologna 1976], Madrid 1988.

Bibliografia complementària

BASTARDAS, J., *Diàlegs sobre la meravellosa història dels nostres mots*, Barcelona 1996.

GUIRAUD, P., *L'éthymologie*, Paris 1967 (2a ed.).

MALKIEL, Y., *Etimología* [trad. J. Casas y C. Laguna de Cambridge 1993], Madrid 1996.

ROHLFS, G., *Diferenciación léxica de las lenguas románicas* [trad. y not. de M. Alvar], Madrid 1960.

TAGLIAVINI, C., *Storia di parole pagane e cristiane attraverso i tempi*, Brescia 1963.

ERNOUT, A - MEILLET, A., *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, Paris 1985 (4a ed.).

MEYER-LÜBKE, W., *Romanisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg 1930-1935 (3a ed.).

